

Palveränd kõnetab aina uusi inimesi

■ Liina Kaukula,
Valkla baptistikogudus, tekst ja fotod

▲ Tänapäevase ja vanema aja palveränduri dialoog Hispaanias Cebreiros, Camino de Santiago Prantsuse teel.

► Päevateekonna lõpetanud palverändurid sabas öömaja avamist ootamas (Hispaania).

Alanud on uus aasta ning meie ees on uued teed ja võimalused. Mõnikord on uus aga ammu unustatud vana, nii ka palveränd. Palveränd kui nähtus on uuesti kogumas populaarsust ja mitte ilmaasjata. Kõndimine rahustab ja aitab korrastada mõtteid. Muresid ja stressi, mida maandada, jagub alati. Palverändu tasub kaaluda.

Palveränduriteks loetakse rändurid jalgsi, jalgratta või hobusega. Paljudele meeldib rännata koos teistega vanadel varemkäidud teedel ja kogeda ühesuguseid mälestusi, raskusi ning õnnestumisi, tunda rändurite omavahelist osadust. Aga on ka neid, kes naudivad üksindust ja rändavad uute sihtkohtade poole. Mõne ränduri eelarve ulatub tuhande euroni ja mõni rändab rahalt, lootes vaid Jumala hoolitsusele. Palverändur ei matka metsas telgiga, ta kasutab tavateid ja infrastruktuuri, suhtleb kohalikega, võtab vastu pakutud toidu ja öömaja, olgu tasuta või tasulise. Palverännaku pisikuga on maailmas nakatunud miljonid, Euroopas sajad tuhanded inimesed. Sel teemal korraldatakse rahvusvahelisi konverentse ja liigub palju turismiraha. Tegu on kõige kiiremini kasvava turismiharuga.

Miks minnakse? Paljud tunnevad, et asjad siin elus ei ole läinud nii, nagu

nad plaanisid, võib-olla ootavad ees keerulised valikud või vajatakse muutust oma elus, värsket vaatenurka, eemaldumist tempokast igapäevaelust – nn kõrvaltvaataja pilku. Mõnikord soovitakse harjunud käitumismustrite muutmist, väljatulekut tavarutiinist. Mõned lähevad ka lihtsalt seiklema.

Palverändu eristab lihtsalt rändamisest kindla reisiplaan puudumine. Teada on algus- ja lõpppunkt (Euroopas tavaliselt kirik), ülejäänud jääb Jumala juhtida. See on teeloleku võlu. Vaba rändur, kellel ei ole kohustusi ega muresid. Võid olla koorikuta sina ise, ilma rollita. Algus on raske, kuid selleks, et näha muutusi, tuleb teha otsus ja minna.

Järgmiseks on vaja sihtkohta. Sõltuvalt eelarvest ja eelistustest saab minna rännakule Eestis või välismaal. Pirita klooster on kaardistanud raja Piritalt Vastseliina. Eesti Jaakobitee Sõprade Seltsi liikmed on käinud läbi marsruudi Tallinnast Riiga (osade kaup, ühest Jaakobusele pühendatud kirikust teise). Euroopa tuntuim rännak on Jaakobitee Santiago de Composte-

lasse, kus teed on hästi märgistatud, tee ääres on söögikohti ja piisava vahemaa tagant on odavad narivooditega öömajad. Kaasas peab kandma ainult isiklike asju, magamiskotti ja väikest söögivaru. Aga miks mitte hoopis Rooma, Canterbury või näiteks Riiga? Igaüks võib valida koha, mis teda kõige paremini kõnetab. Tegelikult ei ole marsruudil tähtsust, kuid rännak peab olema piisavalt pikk. Esimesed paar päeva kuluvad teemasse sisseelamiseks ja kehale, hingele ning vaimule uue rütmi andmiseks. Edasi algab muutumine, sinust on saanud palverändur.

Teel on aega mõelda. Vanad probleemid pisenevad, olulisemaks muutuvad õiged jalatsid, ilmastikukindlad riided ning toidu ja öömaja hankimise võimalus. Tasapisi lased lahti sellest, mis tundus kodus nii tähtis. Teel olles näed asju distantsilt. Kiirustamise virvarrist vabanenud aju märkab uusi võimalusi. On piisavalt aega pidada nõu Loojaga, kaaluda variante ja lasta end juhatada õigele rajale nii otseses kui kaudses mõttes. Märkad uusi ini-

mesi enda ümber, koged uusi muljeid, maitseid ja vaatenurki. Tunned, et sul on jälle jõudu. Tõenäoliselt õpid nii mõndagi. Väärtushinnangud muutuvad teel kindlasti. Pisiasjad ei ärrita enam. Palveränd korrastab mõtteid ja aitab näha lahendusi. Lõpuks saabub aeg pöörduda tagasi koju. Ilus on lõpetada palveränd mõnes kirikus jumalateenistusel. Eesmärk on täidetud, samas ei ole see lõpp, see on teistmoodi uuenenud elu algus.

Olen kohanud palverändureid, kes kurtsid, et nad ei kogenud mitte midagi; samuti selliseid, kes keerasid vabanenuna elus täiesti uue lehekülje. Kui su süda on avatud Jumala juhtimisele, leiad kindlasti vastused. Mõni suudab seda kodus, mõni vajab teed, mida käia. Uue alguse leiavad need, kes usaldavad end Jumala hoolde.

Mina läksin oma esimesele rännakule koos pojaga. Kujunes nii, et mõlemal oli vaba aeg ja natuke huvi palverännu vastu. Me ei olnud sobiv paar ei füüsiliselt võimekuselt ega materiaalsete võimaluste poolest: kehvast vormis vananev naine ja sportlik noormees. Tee ei olnud kerge, olukord oli harjumatu ja üksmeelt vähevõitu. Ometi kõndisime me 300 km koos. Jumal kõnetas meid rännakul ja muutis palju. Mul ei olnud mingit plaani nii pikalt jalgsi kõndida, pojalt oli kindel plaan minust eraldi ja kiiremini kõndida. Siiski alustasime igal hommikul koos ja lõpetasime õhtul samal ajal. Tee ühendas meid. Ühendas viisil, mida me tavaelus, teineteisest mööda elades, ei oleks iialgi kogenud. Õpetas teineteist märkama, hindama ja tegema kompromisse. Õpetas oma plaanidest loobuma ja tõi mõistmise, et Jumala plaan, ka inimlike mõõdupuude jaoks sobimatu, on siiski parim.

Edaspidi tulid minu ellu uued rännakud, seekord Eestis, kuid need ei jäänud millegi poolest Hispaania omale alla. Eesti Jaakobitee palveränduritel on saanud traditsiooniks korraldada juulis iga-aastane kodumaine palveränd jaagupipäeva paiku. Rännud algavad ühise teelemine mispalvusega (suur tänu Ingmar Kurele, kes on vaeva näinud ja otsinud aegade hämarusest üles vanu rändurite palveid) ja lõpevad õhtupalvusega. Väga inspireerivaks osaks on olnud rändurite omavahelised vestlused teel, samuti

▲ Argipäevast kõrgemal ja kaugemal teel olles läheb meel vahel nii kergeks.

PALVERÄNNAK
VÕIB OLLA
SINU
SÕBRA TEE
JUMALANI,
KOOS
SINUGA.

kohtumised kohalike inimestega, kes teelisi abistavad. Teel on alati aega ka omi mõtteid mõelda.

Palverännak ei ole enam katoliku kiriku pärusmaa. Rändurilt usklikust ei eeldata ei Eesti ega Hispaania palverännul, seda ei suruta peale ka teel olles, ometi on palveränd paljusid puudutanud.

Palverändu soovitatakse stressis inimestele, kehakaalu alandajatele, probleemsete noorte käitumise korrigeerimiseks, abiellumiskavatsusega noortele, leinajatele, pikaajalistele töötutele uue lehekülje keeramiseks, lihtsalt aktiivseks puhkuseks jne. Samuti võib see olla sinu sõbra tee Jumalani, koos sinuga. Buen Camino, häid palverände!

Praktilisi näpunäiteid leiad <http://camino.ee/>, küsimusi saab esitada ja kaasteelisi otsida Facebookis Eesti Jaakobitee palverändurite lehel.

▲ Palverändurid Pärnu-Jaagupi kirikust Püha Jaakobuse katedraali Riiga. Hommik Pärnus.

Palve Eesti Jaakobitee palverändurite V kokkutuleku vihikust:

Saatku Sind Jumal igas kurus,
saatku Jeesus Sind igal nõlvakul,
Püha Vaim saatku Sind vetevoogudel,
neemel ja välul ja mäeseljakul,
igal maal ja merel,
igal nõmmel ja niidul,
igal puhkama heitmisel, igal ülestõusmisel,
igal laineharjal, igas laineorus,
igal sammul, kuhu tee Sind viib.

PALVERÄNDUR
KASUTAB TAVATEID
JA INFRASTRUKTUURI,
SUHTLEB KOHALIKEGA,
VÕTAB VASTU PAKUTUD
TOIDU JA ÖÖMAJA, OLGU
TASUTA VÕI TÄSULISE.